Cinsel Sa?l?k ve Üreme Sa?l??? Bilgi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Cinsel Sa?l?k ve Üreme Sa?l??? Bilgi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18662

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Cinsel Sa?l?k ve Üreme Sa?l??? Bilgi Ölçe?i (CSÜSBÖ), 2008 y?l?nda G. P?nar taraf?ndan bir doktora tezi kapsam?nda **cinsel sa?l?k** ve **üreme sa?l???** konular?nda üniversite ö?rencilerinin bilgi düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçektir. Temel amac?, geli?tirilen bir e?itim program?n?n etkinli?ini de?erlendirmek için ba?lang?ç ve sonuç ölçümlerinde kullan?lacak güvenilir ve geçerli bir araç sa?lamakt?r. Ölçek, özellikle genç yeti?kinlerin cinsel yolla bula?an enfeksiyonlar, korunma yöntemleri, fizyoloji ve sa?l?kl? cinsel davran??lar hakk?ndaki bilgi birikimini tespit etmeye odaklanm??t?r.

Ölçe?in geli?tirme süreci, kapsaml? literatür taramas? ve uzman görü?leri al?narak gerçekle?tirilmi?tir. Bu bilgi ölçe?i, nicel ara?t?rma yöntemleri çerçevesinde, e?itim programlar?n?n bireylerin bilgi düzeyleri üzerindeki etkisini bilimsel olarak kan?tlama ihtiyac?ndan do?mu?tur.

Anahtar Kelimeler

Cinsel Sa?l?k, Üreme Sa?l???, Bilgi Ölçe?i, Üniversite Gençleri, E?itim Program? Etkinli?i, Psikometrik Geli?tirme, Genç Yeti?kinler.

Yazarlar

Gülçin P?nar

Amaç

Ölçe?in temel amac?, üniversite düzeyindeki gençlerin **üreme sa?l???** ve cinsel sa?l?k konular?ndaki mevcut bilgi seviyelerini objektif olarak belirlemektir. Bu belirleme, özellikle e?itim programlar? öncesinde temel bilgi düzeyini saptamak ve program sonras?nda bilginin ne ölçüde artt???n? veya de?i?ti?ini de?erlendirmek için kritik öneme sahiptir.

?kincil bir amaç ise, bilimsel ara?t?rmalarda kullan?labilecek, Türkiye ba?lam?na uygun, kültürel hassasiyetleri göz önünde bulunduran ve psikometrik aç?dan sa?lam bir ölçüm arac? sunmakt?r. Bu sayede, gelecekteki e?itim ve halk sa?l??? müdahalelerinin planlanmas?na veri sa?lanmas? hedeflenmi?tir.

Yap?

Cinsel Sa?l?k ve Üreme Sa?l??? Bilgi Ölçe?i, genellikle tek boyutlu (unidimensional) bir bilgi ölçümü arac? olarak tasarlanm??t?r, ancak alt boyutlar halinde de yap?land?r?lm?? olabilir. Bu alt

ARABPSYCHOLOGY.COM

boyutlar tipik olarak ?u alanlardaki bilgi düzeylerini kapsar:

Cinsel Anatomi ve Fizyoloji Bilgisi.
Do?um Kontrol Yöntemleri ve Aile Planlamas? Bilgisi.
Cinsel Yolla Bula?an Enfeksiyonlar (CYBE) ve Korunma Bilgisi.
Sa?l?kl? Cinsel ?li?kiler ve Davran?? Normlar? Bilgisi.

Ölçekteki maddeler, do?ru/yanl?? veya çoktan seçmeli formatta sunularak, bireyin ilgili konudaki bilimsel gerçekleri ne ölçüde bildi?ini ölçmeyi hedefler. Elde edilen yüksek puanlar, konuya ili?kin bilgi düzeyinin yüksek oldu?unu gösterir.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, geli?tirildi?i doktora tezi (P?nar, 2008) içerisinde detayland?r?lm??t?r. Geçerlik, ölçe?in gerçekten ölçmek istedi?i yap?y? (cinsel sa?l?k bilgisini) ne kadar do?ru ölçtü?ünü ifade eder.

Geli?tirme çal??malar?nda muhtemelen, ölçek maddelerinin ilgili alan? ne kadar temsil etti?ini gösteren Kapsam **Geçerli?i** (Content Validity) için uzman görü?lerine ba?vurulmu?tur. Ayr?ca, yap?sal uygunlu?u test etmek amac?yla Faktör Analizi yöntemleri kullan?larak Yap? Geçerli?i (Construct Validity) incelenmi?tir. Ancak, bu özet kaynakta geçerlik istatistiklerine (örne?in, faktör yükleri veya korelasyonlar) dair do?rudan bir bilgi sunulmamaktad?r.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçüm sonuçlar?n?n tutarl?l???n? ve kararl?l???n? gösterir. Bu ölçek için güvenirlik çal??malar?n?n P?nar'?n **doktora tezi** içinde yer almas? beklenmektedir.

Bilgi ölçeklerinde s?kl?kla kullan?lan güvenirlik yöntemleri aras?nda, iç tutarl?l??? belirlemek için Cronbach Alfa katsay?s? ve zaman içinde ölçümlerin kararl?l???n? kontrol etmek için test-tekrar test (Test-Retest) güvenilirli?i bulunmaktad?r. Bu istatistiksel verilerin, ölçe?in bilimsel çal??malarda kullan?m?na izin verecek düzeyde yüksek olmas? gerekmektedir.

Faktör Analizi

Cinsel Sa?l?k ve Üreme Sa?l??? Bilgi Ölçe?i'nin yap?sal bütünlü?ünü ve boyutlulu?unu belirlemek amac?yla Faktör Analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Bilgi ölçekleri genellikle tek bir genel bilgi skoruna ula?may? hedeflese de, faktör analizi, ölçek maddelerinin hangi bilgi alanlar? etraf?nda topland???n? ortaya ç?kar?r.

Büyük ihtimalle, Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) ile madde havuzunun yap?sal uygunlu?u test edilmi? ve ard?ndan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile ortaya ç?kan yap?n?n teorik modelle ne

ARABPSYCHOLOGY.COM

kadar uyumlu oldu?u incelenmi?tir. Bu analizler, ölçe?in geçerli bir bilgi yap?s?n? ölçtü?ünü psikometrik olarak destekler.

Araç Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: Bilgi ölçe?i format? (Muhtemelen do?ru/yanl?? veya çoktan seçmeli maddelerden olu?ur).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genç Yeti?kinler

Ya? Grubu: Üniversite ö?rencileri (Genellikle 18-25 ya? aral???)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki üniversitelerde ö?renim gören ö?renciler.

Test Metodolojisi: E?itim program? etkinli?ini ölçmek amac?yla ön-test/son-test (pre-test/post-test) tasar?m? içinde kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Psikometrik Ölçek, Halk Sa?l???, Bilgi Düzeyi Ölçümü, Hacettepe Üniversitesi, Geli?tirme Çal??mas?, **Cinsel E?itim**.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Belirtilmemi?tir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Belirtilmemi?tir.

Yaz??ma Adresi: P?nar, G. (2008) çal??mas?, Hacettepe Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, Ankara'da tamamlanm??t?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, G. P?nar'?n 2008 y?l?ndaki doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için genellikle yazar?ndan izin al?nmas? gerekmektedir. Kullan?m ücreti bilgisi bu kaynakta belirtilmemi?tir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

csus-bilgi-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Ölçe?in geli?tirilmesine dair birincil kaynak, a?a??daki doktora tezidir:

P?nar, G. (2008). *Üniversite Gençlerine Yönelik Geli?tirilen Cinsel Sa?l?k ve Üreme Sa?l??? E?itim Program?n?n Etkinli?i (Doktora tezi)* Hacettepe Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Cinsel Sa?l?k ve Üreme Sa?l??? Bilgi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Bu ölçe?in maddeleri, sa?lanan kaynak özetinde yer almamaktad?r. Maddelere ula?mak için lütfen yukar?da belirtilen doktora tezini veya ilgili PDF dosyas?n? inceleyiniz.

ARABPSYCHOLOGY.COM